

# ۵ راهنمای راهبرد دانشکده جنگ ارتش آمریکا<sup>۱</sup>

(معرفی و خلاصه کتاب خارجی)

لکھ علیمردان خدادادی<sup>۲</sup>

## ۱ اشاره‌ای بر کتاب:

کتاب راهنمای راهبرد دانشکده جنگ آمریکا، حاوی مطالب تئوری جدید به خصوص در زمینه چکوکنی سیاست آمریکا در بروجورهای خود را در حوزه سرد می‌باشد. مقالات جمع اوری شده، مانند کارهای تحقیقاتی نویسندگانی است که خود در رشته های مورد نظر دارای تجارت و سوانح کاری هستند، و در این زمینه متوجه شده اند. به همین دلیل پیشنهاد می‌شود تا کتاب یاد شده مورد مطالعه کالیه دانشجویان دانشکده به وزیر دانشجویان و رئیس های دفاع و امنیت فرار گیرد. عناصر اصلی تشکیل دهنده کتاب عبارتند از راهبرد، منابع کهندیبات، چکوکنی برنامه ریزی جبهت استراتژیک، قدرت نظامی، منافع ملی، قدرت ملی، امنیت ملی، تقویت خط مسی های دفاعی، درک راهبرد نظامی، ریسک نظامی و هر نظامی با تکاها و عساکر ذکر شده، به اینکه می‌توان دریافت که مطالعه کتاب مورد نظر می‌تواند در ارتقاء سطح آگاهی های دانشجویان این دانشکده حائز اهمیت باشد.

پس از جامع علوم انسانی

۱. U.S Army War Coolage Guide To Strategy

Edited by: Joseph R.Cerami / James F.Holcomb,Jr  
282Page, February 2001

۲. کارشناسی ارشد مترجمی زبان

## فصل اول - مقدمه:

برای سالیان متتمادی، بخش امنیت ملی و راهبردی دانشکده جنگ ارتش [آمریکا]، مواجه با چالش مربوط به آموزش رهبران راهبردی آینده در زمینه امنیت ملی و یا به عبارتی راهبردی بزرگ بوده است. این چالش پیرامون طراحی دوره ای در زمینه راهبردی بوده که ابعاد بسیاری را در مدت زمانی کوتاه که مجموعاً یک سال بوده و مواد درسی دانشکده را در برداشت، شامل می شد.

جهت تحقق این امر با استفاده از یک تئوری نظری، چارچوبی برای اندیشیدن پیرامون تنظیم راهبرد تدوین گردید.

هدف از کتاب فعلی، ارائه مدل تنظیم شده راهبرد دانشکده جنگ ارتش [آمریکا] برای دانشجویان و متخصصین [امر] است.

این کتاب به عنوان راهنمای شیوه ای جهت تنظیم، تحلیل و مطالعه راهبرد عمل می کند. یعنی شیوه ای که ما آن را در فراهم آوردن نسل هایی از استراتژیست های دارای ابزارهای نظری که به طور منظم، راهبرد، مهم، خلاق و بزرگ بیان دیشند مفید، می دانیم.

ایجاد موازنی بین آن چه که در فصل های آتی کتاب به عنوان هدف، شیوه ها، وابزارها مطرح است، اساس نظری دانشکده جنگ ارتش را جهت امنیت ملی، راهبرد نظامی و تنظیم راهبرد فراهم می آورد.

## فصل دوم - کتاب مقدماتی در توسعه راهبرد:

### چارچوب راهبرد:

یکی از عناصر اصلی در آموزش راهبرد در دانشکده جنگ ارتش امریکا، چارچوب راهبرد است.

راهبرد به عنوان رابط بین مقاصد (اهداف)، ابزارها و راه ها (شیوه ها) تلقی می شود. مقاصد، همان اهداف یا آرمان ها می باشند. ابزارها، منابع موجود برای تعقیب اهداف محسوب می شوند و راه ها یا شیوه ها به نحوه ای اطلاق می شود که در آن منابع، سازماندهی و به کار گرفته می شوند.

زمانی که پیرامون راهبردی بحث می شود که یک کشور در راستای منافع خویش آن را به کار می گیرد، معمولاً از اصطلاحاتی نظیر راهبرد ملی، راهبرد امنیت ملی و یا راهبرد بزرگ استفاده می شود.

در این فصل، ما از اصطلاح راهبرد بزرگ برای نشان دادن گسترده ترین تئوری کشور جهت تعقیب اهداف ملی خود در نظام بین المللی استفاده می کنیم. گاهی اوقات که چنین وانمود می شود که هر سه اصطلاح ذکر شده در بالا الزاماً متراffد هستند، در واقع ضرورتی ندارد تا زمان برای توصیف آنها صرف گردد.

نکته ضروری این است که یک کشور اهداف را بر مبنای منافع و ارزش های خود و نحوه ای که این منافع و ارزش ها در نظام بین المللی تحت تأثیر، تهدید و یا با چالش مواجه می شوند، اتخاذ می کند. ابزارهایی که یک کشور جهت تعقیب چنان اهدافی به کار می گیرد، در سه الی چهار طبقه از قدرت ملی تقسیم بندی می شوند که ما آنها را ابزارهای قدرت ملی می نماییم.

این طبقات عبارتند از: سیاسی - دیپلماتیکی، اقتصادی، نظامی، اطلاعاتی. نحوه ای که یک کشور چنین ابزارهایی از قدرت ملی را به کار می گیرد "شیوه های راهبرد بزرگ" آن کشور محسوب می شود.

یکی از اهداف این کتاب، ایجاد چارچوبی است که خواننده می تواند از آن برای تجزیه و تحلیل شیوه هایی که امریکا از آنها برای حفاظت و ارتقاء منافع خود پس از جنگ سرد بهره برداری نموده، استفاده کند. چنین تحلیلی بایستی با یک ارزیابی از راهبرد بزرگ آغاز شود.

### **فصل سوم - موضوعات اخلاقی در جنگ : یک نظر اجمالی:**

متاسفانه، در گیری های خشونت آمیز در میان انسان ها به عنوان یک امر ثابت همواره در تاریخ وجود داشته است. هر میزان که به عقب بر گردیم، گونه های انسانی در گیر جنگ و دیگر اشکال خشونت سازماندهی شده بوده اند.

اما این واقعیت وجود دارد که بر مبنای ثبت فرهنگ و اندیشه بشر در تاریخ، انسان همواره به اخلاق و موضوعات اخلاقی توجه داشته است.

گرچه فرهنگ ها در نحوه تفسیر خود از مرگ و کشتار از جنبه اخلاقی و مذهبی، با یکدیگر تفاوت های گسترده ای دارند؛ اما تمامی فرهنگ های بشری ضرورت زندگی

در سایه اخلاقیات و مذهب را پذیرفته اند. تلاش در جهت هدایت جنگ به سمت محدودیت‌های اخلاقی با موفقیت کمی رو برو بوده است.

زیرا، فرهنگ‌ها و ارتش‌های زیادی این محدودیت‌ها را به رسمیت نشناخته اند و اگر هم شناخته اند، صرفاً به طور لفظی این کار صورت گرفته است.

در جهان معاصر، یک نهاد عمدۀ اخلاقی و حقوقی تلاش می‌نماید تا ملاک‌هایی که براساس آنها استفاده از خشونت به نام یک دولت یا جامعه صورت می‌گیرد را ممنوع کند. در همین ارتباط، مکانیسم‌های کنوانسیون رُنو ولاهه و منشور سازمان ملل متحد، آینه‌های نظامی نظیر آئین نامه "مقررات جنگ زمینی" ارتش امریکا و نیز اسناد مشابه و دولت‌ها و ارتش‌های معاصر تلاش دارند تا بین "جنگ عادلانه" تمایز قائل شوند و جنگ را بدون کشتار انسان‌ها دنبال کنند.

قضاؤت‌های اخلاقی پیرامون جنگ در دو مقوله مجزا قرار دارند که عبارتند از: دلیل وارد شدن در جنگ و نیز شیوه هدایت جنگ.

#### **فصل چهارم- برخی مفاهیم و شیوه‌ها جهت مطالعه سیاست بین المللی:**

مطالعه، تحلیل و برنامه ریزی راهبرد نیاز به یک شناخت اساسی از برخی مفاهیم و شیوه‌های عمدۀ جهت مطالعه روابط بین الملل دارد.

در این فصل، برخی مفاهیم و شیوه‌های اساسی با هدف در دسترس قرار دادن آنها جهت مرجع آنی در مطالعه راهبرد مورد بررسی قرار می‌گیرد.

حال چرا ملت‌ها (و دیگر بازیگران عمدۀ در نظام بین المللی) چنین رفتارهایی دارند؟ چگونه ماین رفتارها توضیح می‌دهیم و از آن توضیحات برای پیش‌بینی رفتارهای احتمالی آینده استفاده می‌کنیم؟ خصوصیات معاصر نظام بین المللی چیست و این خصوصیات چگونه بازیگران در آن سیستم را تحت تأثیر قرار می‌دهد؟ روندهای جاری نظام بین المللی (سیاسی، اقتصادی، نظامی و تکنولوژیکی) چگونه می‌باشد؟ چگونه این روندها تعاملات بین آن قبیل بازیگران را تحت تأثیر قرار می‌دهد؟ کاربردهای راهبرد امنیت ملی چگونه می‌باشد؟

این‌ها انواع سؤوالاتی هستند که ما می‌توانیم آنها را به عنوان تحلیل‌گران راهبردی مطرح کنیم.

برای پاسخگویی به آن ها بایستی با برخی مفاهیم وابزارهای تحلیل آشنا باشیم. ما کار خود را با بحث بازیگران، علاقه آنها و شیوه هایی که آن علاقه کمک می کنند تا رفتار یک بازیگر تعیین شود، آغاز می کنیم.

مفهوم دولت-ملت، یک نقطه آغازین مفیدی است. این عبارت که یک اسم مرکب است، به این امر اشاره دارد که دو مولفه ضروری برای دولت-ملت وجود دارد. کشور عموماً به گروهی از انسان ها اطلاق می شود که مالک قلمرو یک دولت هستند. دولت بیانگر جنبه های فیزیکی و سیاسی یک کشور است.

حاکمیت، اشاره به توان یک کشور برای کنترل مردم خویش و سیاست های آن در چارچوب مرزهای زمینی خود دارد. یک دولت تا زمانی حاکم است که بتواند آزادانه و بدون دخالت های نیروهای خارجی نظیر دیگر دولت ها، بر مردم خود حکومت کند. ملت، اشاره به جنبه انسانی یک کشور است و یا مفهوم ملیت دارد.

براین اساس، افرادی که در محدوده یک کشور زندگی می کنند، از یک وجه تمایز مشترک انسانی برخوردار هستند. این وجه تمایز ممکن است در قالب زبان، مذهب یا قومیت دیده شود.

#### **فصل پنجم - تداوم اعتیار: منافع تهدیدات و برنامه ریزی جهت بهره برداری از قدرت نظامی امریکا:**

در دانشکده جنگ ارتش امریکا، منافع ملی به عنوان شرایط مطلوب ارائه شده ونتیجه گیری های پایانی به اینجا ختم می شود که کشورها به طور عقلانی تلاش های خود را اولویت بندی می کنند.

منافع اساسی به چهار گروه تقسیم می شوند که عبارتنند از: امنیت فیزیکی، موقوفیت اقتصادی، ارتقاء ارزش ها ونظم جهانی.

امنیت فیزیکی اشاره به حفاظت در مقابل حمله به خاک و مردم یک دولت-ملت دارد.

این شرایط در بیشتر دوران جنگ سرد بر امریکا حاکم بود تا بتواند اتحاد شوروی را مهار کند. از نظری موقوفیت (اقتصادی) در همان زمان، ایالات متحده امریکا یک ابر قدرت اقتصادی در جهان بود که قدرت خود را در بانک جهانی، صندوق بین المللی بول و حاکمیت دلار در جهان به نمایش گذاشت.

از نظر امریکایی‌ها، سیاست خارجی بایستی منعکس کننده ارزش‌هایی باشد که به آنها معتقد است. ارتقاء این ارزش‌ها در زمان جنگ سرد در قالب جنگ صلیبی ضد کمونیسم مشهود بود.

در تعقیب آخرین طبقه بندی از نظم جهانی بود که رهبران امریکا متوجه شدند چگونه مفهوم اعتبار در جریان جنگ سرد می‌تواند شدت منافع ملی را تحت تأثیر قرار دهد.

همچنین مسائل روانی مرتبط با جوامع باز و متکثر یا کثرت گرانیز وجود داشت که تلاش می‌شد بین منافع حیاتی و دیگر منافع، تفاوت قائل شود.

از نظر تئوری، عامل اعتبار بایستی در جهان پس از جنگ سرد کم رنگ شود. نتایج کار دربرهه انتقالی فعلی حاکی از آنست که دخالت در محیط پیرامونی، غالباً به میزان شدتی که بایستی به نگرانی‌های انسانی به عنوان منافع ملی اختصاص داد، بستگی دارد.

### **فصل ششم- منافع ملی، از انزواع تا راهبرد:**

در این فصل، مفهوم امنیت ملی مورد بحث قرار می‌گیرد و نویسنده تلاش دارد تا نشان دهد که بحث منافع ملی، هنوز کارگشا می‌باشد. ریشه واژه "منافع ملی" "حداقل به نگرش بدینانه "ماکیاولی" در قرن ۱۵ بر می‌گردد.

اما مفهوم امنیت ملی و معنی واقعی آن تنها پس از گذشت سالیان متمادی از یک حادثه واقعی مشخص می‌شود.

در اواسط دهه ۱۹۶۰، موضوع ویتنام در نظر اکثر امریکایی‌ها یک منافع ملی محسوب می‌شد؛ اما یک دهه بعد از آن کمتر کسی معتقد به این نظریه بود.

کمونیست‌های پیروز در ویتنام که کشور خود را به فقر کشاندند، هم اینک در صددند تا به اقتصاد سرمایه داری مبتنی بر بازار جهانی بپیوندند.

موضوع "امنیت ملی" غالباً بحث انگیز است؛ زیرا هر یک از طرفین مدعی آن می‌شوند که حق با آنهاست.

منافع ملی از این نظر که می‌تواند سیاستگذار را آموزش دهد تا یک سری از سوالات زیر را مطرح کند سودمند است، سئوالاتی نظیر:

- چگونه تحولات جاری ممکن است در قدرت کشور تاثیر گذار باشد؟
- آیا نیروهای دشمن و متخاصل قادر خواهند بود منافع ملی ما را تهدید کنند؟
- آیا ما قدرت کافی جهت حفاظت از منافع حیاتی خوبیش را در اختیار داریم؟
- کدامیک از این منافع ما نقش ثانویه دارند؟
- چه میزان از قدرت ما برای استفاده جهت دفاع از آن منافع بکار گرفته خواهد شد؟

واژه منافع ملی بسیار قدیمی است و برخی از متغیرین بر این عقیده اند که این واژه باستی جایگزین واژه های "منافع جهانی" و یا "نظم جهانی" گردد که فراتر از منافع ملی است.

#### **فصل هفتم - مطالعات منطقه ای و استراتژی جهانی:**

قرن بیستم ، برده ای از درگیری های جهانی بوده است. جنگ های جهانی اول و دوم، مبارزات عمیقی بودند که در صحنه جهان به وقوع پیوستند، و پس از آنها جنگ سرد پدیدار شد که رقابت نظامی بین رقبای ابر قدرت و به تعییری جنگ سوم جهانی بود. با گذشت زمان، اساس و شالوده مطالعات منطقه ای نیز دستخوش تغییرات شده است.

درک عمیق از مناطق عمدۀ جهان نیاز به آگاهی کامل از ادبیات تخصصی مربوطه، نظارت دقیق و مستمر حوادث، مهارت های مناسب زبانی واقامت عملی در مناطق جهت درک عمیق واقعیت های منطقه ای به همراه سفرهای متوالی بعدی به مناطق مورد نظر، جهت به روز نمودن آگاهی ها دارد.

مختصین منطقه ای باستی مهارت های خوبیش را اصلاح کنند. چنانچه مطالب مندرج در مقاله فعلی قابل قبول باشد، موضوع پویایی منطقه ای در واقع بخش عمدۀ ای از دستور کار امنیت بین المللی در سال های آینده خواهد بود که در آن سرمایه گذاری حائز اهمیت است.

در نبود یک رقیب جدی، چالش های عمدۀ منافع امریکا به احتمال زیاد ناشی از انواع بی ثباتی های منطقه ای خواهد بود.

در یک نظام جهانی که به طور فراینده ای یکپارچه می شود، عوامل جغرافیایی، فرهنگی و محیطی که در چارچوب منطقه ای حائز اهمیت هستند، نقش عمده ای را در شکل دادن اولویت های ملی و واقعیت های بین المللی ایفا می کنند.

### **فصل هشتم - قدرت ملی:**

مطالعه استراتژی عمده از منظر امنیت ملی با قدرت در ارتباط بوده و این واقعیت را اثبات می کند که دولت- ملت هنوز مهم ترین بازیگر در صحنه بین المللی است. اکثر دانشمندان بر روی قدرت بعنوان یک ابزار، قابلیت و یا ظرفیتی که توان نفوذ در دیگر بازیگران را دارد، تأکید دارند.

در سطح ملی، این نفوذ مبتنی بر روابط دولت- ملت A و بازیگر دیگر (B) است. هدف این فصل این است که نشان دهد به چه دلیل مفهوم قدرت ملی همچنان به عنوان یک عامل اساسی جهت درک و تدوین استراتژی امنیت ملی مورد استفاده قرار می گیرد.

قدرت ملی، از آن نظر که صرفاً از بعد تمامی عناصر قدرت مورد ارزیابی قرار گرفته و فقط در ارتباط با بازیگر و یا بازیگران دیگر و موقعیتی که قدرت اعمال می شود می باشد، یک مقوله ساختاری یا متنی است.

یک کشور ممکن است به واسطه داشتن امکانات بسیار زیاد نظامی به عنوان یک کشور قوی قلمداد شود، اما این قبیل امکانات ممکن است در مواجه با یک دشمن بالقوه، ناکافی باشند و یا متناسب با ماهیت نبرد نباشند.

به جاست تا مطالعه پیرامون قدرت ملی را با تکیه بر عوامل طبیعی و اجتماعی قدرت دنبال کنیم. تعیین کننده های طبیعی (نظیر جغرافیا، منابع و جمعیت) در ارتباط با تعداد افراد یک کشور و محیط فیزیکی آنها می باشد.

تعیین کننده های اجتماعی (نظیر اقتصاد، سیاست، ارتش، امور روانی و اطلاعات)، در ارتباط با شیوه هایی است که براساس آنها مردم یک کشور خود را سازماندهی می کنند و نیز مرتبط با نحوه ای است که محیط خویش را تغییر می دهند.

### **فصل نهم - امنیت ملی و فرآیند بین سازمانی: حرکت به سمت قرن ۲۱ :**

امروزه، ایالات متحده امریکا، ۲۵۰ نمایندگی دیپلماتیکی، در قالب سفارتخانه ها، کنسولگری ها و سازمان های تخصصی ایجاد کرده است. این کشور دارای یک

سیستم یکپارچه فرماندهی نظامی است که تمامی مناطق جهان و حتی فضای خارجی را تحت پوشش قرار داده است. این کشور رهبری یکسری ائتلاف‌ها و توافقنامه‌هایی که منجر به پیشرفت روند صلح، تجارت آزاد، اصول دمکراسی، حقوق بشر و حفاظت از محیط زیست می‌گردند را به عهده دارد.

سرمایه، فناوری و فرهنگ امریکا در جهان دارای نفوذ است. قدرت و نفوذ امریکا چند بعدی و عمیق بوده و تمامی ابزارهای قدرت ملی این کشور به کار گرفته شده‌اند. مع الوصف، چالش یکپارچگی راهبرد و به کارگیری ابزارها به طور منسجم و مؤثر هنوز یک چالش می‌باشد. در همین ارتباط رئیس‌ای جمهور امریکا و عناصر امنیت ملی کشور تلاش دارند تا به این انسجام از طریق استفاده از "فرآیند بین سازمانی" دست یابند. فرآیند تصمیم‌گیری بین سازمانی امریکا در بعد قابلیت، مشکل و پیچیدگی آن منحصر به فرد می‌باشد. چالش‌های پیچیده امنیت ملی در قرن ۲۱، نیاز به یکپارچگی اطلاعاتی منابع و وحدت رویه در درون دولت دارد.

در سال ۱۹۴۵، دولتمردان امریکایی با سه چالش روبرو بودند که عبارت بودند از:

- ایجاد یک سیستم امنیت دسته جمعی؛

- رشد استعمار زدایی؛

- ایجاد یک نظام با ثبات مالی بین المللی.

عوامل نامبرده شده در بالا و نیز چهار دهه تهدید شدید از ناحیه دیگر ابر قدرت جهان، تأثیر سرنوشت سازی در شکل دھی فرآیند بین سازمانی امریکا داشت.

با پایان یافتن درگیری سیاسی و عقیدتی جهان دو قطبی، دستور کار دفاعی و سیاست خارجی تحت تأثیر تجارت آزاد، دموکراتیزه شدن، درگیری‌های مذهبی و قومی، دولت‌های ضعیف، اقدامات انسان دوستانه، بدتر شدن اوضاع بومی و محیطی، تروریسم، جنایات سازماندهی شده، قاچاق مواد مخدر و گسترش فناوری سلاح‌های کشتار جمعی قرار گرفت.

### **فصل دهم- راهبرد امنیت ملی: مستند نمودن بینش راهبردی:**

رئیس جمهور امریکا، هر ساله گزارش جامع راهبرد امنیت ملی این کشور را به کنگره تسلیم می‌نماید. گزارش مذبور در برگیرنده مباحث و موضوعات زیر است:

(۱) منافع، اهداف و مقاصد جهانی ایالات متحده امریکا که برای امنیت ملی این کشور حیاتی هستند؛

(۲) سیاست خارجی، تعهدات بین المللی و قابلیت‌های دفاع ملی امریکا که مانع تجاوز گردند و امنیت ملی این کشور را اجرا کنند؛

(۳) استفاده‌های پیشنهادی کوتاه مدت و بلندمدت موضوعات سیاسی، اقتصادی، نظامی و دیگر عناصر قدرت ملی امریکا جهت حفاظت و یا ارتقاء منافع و دستیابی به اهداف و مقاصد اشاره شده در بالا؛

(۴) کافی بودن قابلیت‌های امریکا جهت تحقق راهبرد امنیت ملی امریکا، نظیر ارزیابی موازنۀ بین قابلیت‌های تمامی عناصر قدرت ملی این کشور جهت پشتیبانی از اجرای راهبرد امنیت ملی؛

(۵) دیگر اقداماتی که ممکن است با مطلع نمودن کنگره در زمینه موضوعات مرتبط با راهبرد امنیت ملی امریکا مفید واقع شوند.

هنر تنظیم راهبرد، ترکیب عناصر متعدد قدرت و مرتبط نمودن آنها در یک هدف مطلوب است که نقطه اصلی یکپارچگی عناصر قدرت می‌باشد. این عقیده، عمداً ناشی از تجربه مدیریت بحران است.

در اکثر اوقات، پس از وقوع بحران، این امر به وضوح دیده می‌شود که همانگی قبلی و یکپارچگی ابزارهای سیاسی در کشور یا منطقه‌ای که بحران در آنجا به وقوع پیوسته، به اندازه کافی وجود نداشته است. در بیشتر موارد، تنها ابزار موثر جهت مقابله فوری با بحران پیش آمده، ابزار نظامی است.

### **فصل یازدهم - چرا راهبرد دشوار است؟**

هدف از این فصل نشان دادن این امر است که چرا علی‌رغم وجود شیوه‌های فرایند علمی جهت تنظیم و اجرای راهبرد، این پدیده (راهبرد) همچنان به عنوان یک هنر مطرح است، نه یک علم و چرا در درون چنان هنری، فعالیت خلاق ناشی از ترکیب عناصر در معیار راهبردی با گذرا زمان دشوارتر شده است.

ایالات متحده امریکا در عصری واقع شده که در آن چشم انداز راهبردی متحول گردیده و به طور مستمر در حال تغییر است. با این حال، مشکلات اصلی که موجب می‌گردد تا راهبرد برای یک قدرت جهانی تا این حد دشوار شود، شبیه به همان

مشکلاتی است که بر سر راه قدرتهای قبلی که دامنه آنها از (امپراطوری) روم شروع و تا بریتانیای کبیر ادامه داشت، می باشد. هم اکنون چالش های زیادی در سراسر جهان برای امریکا پدید آمده است.

در یک محیط راهبردی که دائماً در حال تغییر است، در بسیاری از موارد تمایز منافع حیاتی دشوار خواهد بود. علاوه بر این، برجستگان دولتی امریکا، نظری رهبران ابرقدرت گذشته، بایستی با تناقضات مربوط به آمادگی جنگ، دست و پنجه نرم کنند. این امر حتی در زمان صلح نیز صدق می کند.

پیچیدگی در تناقضی که موجب می گردد تا راهبرد در هر عصری اینقدر دشوار شود آن است که مبالغه و اغراق در چنان آمادگی هایی، ممکن است موجب تضعیف عناصر اقتصادی، روانی و سیاسی قدرت در بلند مدت شود.

## **فصل ۱۲- برنامه ریزی نیروها و خط مشی دفاعی امریکا**

هدف این فصل، بررسی تکنیک های طراحی نیروهای است که از آنها جهت تعیین ابزارهای مناسب با هدف اجرای موقفيت آمیز راهبرد نظامی و دفاعی امریکا استفاده می شود و نیز ارائه برخی گزینه ها و اصلاحاتی است که طراحان نیروها می توانند در آینده از آنها بهره برداری نمایند.

برای تکمیل فرآیند تدوین یک راهبرد نظامی منسجم، شاید دشوارترین گام، طراحی نیروهای مورد نیاز جهت اجرای چنان راهبردی باشد.

برنامه ریزی نیروها، در برگیرنده ارزیابی تهدیدات مربوط به منافع ملی، تأمین نیازمندی های نظامی در چارچوب محدودیت های موجود و نیز ارزیابی ریسک ناتوانی و شکست است.

سپس طراحان و استراتژیست های نیروها، در یک فرآیند تکراری جهت کاهش ناهماهنگی ها قرار می گیرند که این کار یا با توصیف اهداف، تنظیم شیوه ها و یا تغییر ابزارها و با هدف ارتقاء قابلیت و توان جهت حفظ و پیشبرد اهداف ملی صورت می گیرد.

برنامه ریزی نیروها در گذشته و حال، همواره یک فرآیند بسیار پویا بوده است. لذا، با تغییر محیط راهبردی و یا زمانی که قابلیت های نیروهای نظامی خودی و دشمن رشد می یابند، بایستی اصلاحاتی در برنامه دفاعی ایجاد نمود.

### فصل ۱۳- به سمت درگ راهبرد نظامی:

راهبرد نظامی چیست؟ در یونان باستان، واژه مزبور بمعنای "هنر ژنرال" بود. در واژه نامه اصطلاحات نظامی مربوط به دانشکده جنگ امریکا، هشت تعریف برای راهبرد نظامی ذکر گردیده است. همین امر گویای وجود مشکلات زیاد در زمینه مطالعه پیرامون این موضوع مهم، اما پیچیده است.

بایستی یک توافق کلی در زمینه تئوری نظری مربوط به راهبرد نظامی وجود داشته باشد؛ یعنی یک تعریف و یک توصیف از عناصر اصلی که راهبرد نظامی را تشکیل می‌دهند و نیز بایستی یک تحلیل پیرامون چگونگی ارتباط بین آنها صورت گیرد.

به همین منظور، در اینجا تعریف تصویب شده از سوی ریاست ستاد مشترک (ارتشر امریکا)، به شرح زیر نقل می‌شود:

"راهبرد نظامی هنر و علم به کارگیری نیروهای مسلح یک کشور جهت تأمین اهداف خط مشی ملی است که با به کارگیری نیروها و یا از طریق تهدید به زور، نشان داده می‌شود."

در این ارتباط بایستی راهبرد نظامی با راهبرد (کلان) ملی اشتباه گرفته شود؛ زیرا تعریف راهبرد (کلان) ملی به شرح زیر است:

"هنر و علم ایجاد و به کارگیری قدرت های سیاسی، اقتصادی و روانی یک کشور به همراه نیروهای مسلح آن کشور در زمان صلح است که بتواند اهداف ملی را تأمین کند."

راهبرد نظامی، بخشی از راهبرد ملی است. مؤلفه نظامی راهبرد ملی، برخی اوقات اشاره به راهبرد نظامی ملی دارد. راهبرد نظامی بایستی راهبرد ملی را پشتیبانی کرده و با خط مشی ملی که یک شیوه عمل گسترده دولت در سطح ملی بوده و در راستای اهداف ملی می‌باشد، همخوانی داشته باشد. در مقابل، خط مشی ملی تحت تأثیر قابلیت ها و محدودیت های راهبردی نظامی قرار می‌گیرد.

### فصل ۱۴- ریسک راهبردی:

استراتژیست ها و تئوریسین های راهبردی، در طول تاریخ با مفهوم ریسک و روش شناسی های مربوط به ارزیابی آن درگیر بوده اند. توصیف و تعریف "ریسک"

نسبتاً کار ساده‌ای است. زمانی که اهداف و ابزارها با یکدیگر هماهنگ نباشند، ریسک پدیدار می‌گردد. موفقیت هر راهبرد بیش از هر چیزی، بستگی به محاسبه صحیح و هماهنگی مناسب اهداف و ابزار دارد. به هر میزانی که ناهمانگی بین اهداف، شیوه‌ها و ابزارها بیشتر باشد، به همان میزان ریسک دست نیافتن به اهداف بیشتر خواهد بود.

از آنجایی که راهبرد یک فرایند پویا می‌باشد، لذا لازم است این نکته درک شود که تمامی سه عنصر اهداف، مفاهیم و منابع متغیر بوده و با گذشت زمان تغییر خواهند کرد. این تعریف به تمامی جنبه‌های تدوین راهبرد تعمیم داده می‌شود؛ اعم از اینکه راهبرد (کلان) امنیت ملی، راهبرد دفاعی، راهبرد نظامی، راهبرد تجاری و یا حتی راهبرد شخصی باشد.

ریشه چالش راهبرد بطور کلی و ارزیابی ریسک به طور اختصاصی، در مشکل اصلی مربوط به ارتباط اهداف، شیوه‌ها و ابزارهای است؛ روند ارزیابی ریسک دارای ماهیت پویایی است.

### **فصل ۱۵ - هنر استراتژیک، اصل جدید برای رهبران قرن ۲۱:**

ایجاد تغییرات اساسی در سیستم بین المللی موجب گردیده تا راهبردهای گذشته مجددًا مورد ارزیابی قرار گیرند.

هدف از این مقاله، درخواست از استراتژیست‌ها جهت هماهنگ نمودن موفقیت ناشی از ایجاد هنر عملیاتی و دکترین مشترک با تئوری جامع هنر راهبردی است. چنانچه هنر عملیاتی، راهنمای مؤثر برای به کارگیری نیروها قلمداد شود، در این صورت هنر راهبرد نیز به همین مثابه می‌تواند در هدایت و تنظیم راهبرد امنیت ملی، راهبرد ملی نظامی و نیز راهبرد منطقه جنگی مؤثر واقع شود. به عبارت دیگر، هنر راهبردی بایستی بین قدرت نظامی و دیگر ابزارهای قدرت ارتباط ایجاد کند. همچنین بایستی رهبران رزم و منطقه جنگی را در اجرای مسؤولیت‌های راهبردی خویش هدایت نماید.

رهبری راهبردی از شاخصه‌های مؤثر هنر راهبردی است. هدف مقاله حاضر، تأکید بر روی این نکته است که خود تحقیق در زمینه راهبرد حائز اهمیت بوده و بهترین تلاشی است که صورت می‌گیرد.

وجود تحولات همزمان در امور نظامی، فناوری، اطلاعات و تجدید ساختار نظام بین المللی، موجب برداشته شدن مرزهای سنتی گردیده و سطوح راهبرد، عملیاتی و تاکتیکی جنگ را در یک سطح یکپارچه جهانی ادغام نموده است. این قبیل تغییرات نیاز به یک تئوری یکپارچه در قبال راهبرد و عملیات دارد، به نحوی که در سطوح عملیاتی، راهبردی و تاکتیکی، جنگ با ابزارهای قدرت در راهبرد امنیت ملی ترکیب گردد.

#### □ نظریه مترجم:

مقالات کتاب راهنمای راهبرد دانشکده جنگ امریکا که توسط نویسنده‌گان متعددی به رشتہ تحریر درآمده، عمدتاً در زمینه چگونگی برخورد ایالات متحده امریکا با تحولات منطقه‌ای و جهانی، به ویژه پس از جنگ سرد می‌باشد.

عموم نویسنده‌گان بر روی منافع ملی امریکا تأکید ویژه‌ای داشته و در این راه معتقدند که سیاستمداران و فرماندهان نظامی این کشور بایستی با برقراری ارتباطات نزدیک با یکدیگر، در این راستا گام بردارند و برای تحقق این امر، برخی از آنها معتقدند که حضور امریکا در نقاط کلیدی جهان نظیر اروپا، خاورمیانه، آسیا، افریقا، آقیانوسیه، قاره امریکا و روسیه الزامی است.

سبک و سیاق نگارش مقالات به نحوی است که گویا بعد از جنگ سرد، امریکا بایستی قدرت بلا منازع عصر باشد و سیاست یکجانبه گرانی خود را بر جهان اعمال کند.

از آنجایی که شرکت کنندگان و دانشجویان دانشکده جنگ امریکا عموماً از عناصر تأثیرگذار به ویژه در بعد نظامی هستند، لذا به نظر می‌رسد که تدوین کنندگان مقالات به نوعی تلاش دارند تا سیاست‌های دولت مرکزی را در قالب این مقالات به افراد یاد شده منتقل نمایند تا آنها در زمان تصدی پست‌ها و مشاغل کلیدی، خود را موظف به اجرای این سیاست‌ها کرده و آنها را پیاده کنند.

در مجموع، مطالب مندرج در کتاب موردنظر گرچه می‌تواند آگاهی خوانندگان در زمینه‌های مختلف بویژه دفاعی و امنیتی را ارتقاء بخشد؛ اما از طرف دیگر دارای تعصبات و یکسونگری‌هایی در بعد طرفداری از سیاست‌های استیلاطلوبی و خوی استکباری امریکا در قرن کنونی است.